

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно - будівельний інститут
Кафедра організації будівництва та охорони праці

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ВК4
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	27	Транспорт
Спеціальність	275	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладачі: Чекулаєв Дмитро Іванович, старший викладач кафедри організації будівництва та охорони праці; Приступлюк Віктор Петрович, старший викладач кафедри організації будівництва та охорони праці
odaba.obior.bgd. @gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА СУБ'ЄКТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ІНДИВІДУАЛЬНИМИ І КОЛЕКТИВНИМИ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ**

ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ З ОЦІНЮВАННЯ СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Наприклад: Проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії що до попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків.

Метою викладання навчальної дисципліни «**Цивільний захист**» є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь та навичок щодо управління в умовах надзвичайних ситуацій, а також розробки та впровадження в практичну діяльність управлінських рішень по запобіганню та подоланню надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру, обґрунтування та формування державної політики захисту населення і територій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

– організацію та задачі єдиної державної системи цивільного захисту та її складові;

організацію цивільного захисту на суб'єкті господарювання;

заходи з попередження надзвичайних ситуацій;

організацію робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

повинні володіти:

– методикою прогнозування можливої радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної) обстановки, яка може виникнути в наслідок надзвичайних ситуацій;

методикою оцінки стійкості роботи суб'єктів господарювання до дій різних вражаючих факторів;

повинні вміти:

– проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії що до попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків;

практично здійснювати заходи захисту персоналу і населення, в межах своїх повноважень, від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха і застосування зброї.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1,2	Єдина державна система цивільного захисту	4	–	–	6
3,4	Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту	4	6	–	7
5,6	Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	4	4	–	8
7,8,9	Запобігання надзвичайним ситуаціям	6	–	–	7
10,11,12	Реагування на надзвичайні ситуації.	6	6	–	8
13,14,15	Ліквідація наслідків від надзвичайних ситуацій	6	–	–	8
	Всього	30	16	–	44

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Цивільний захист» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	15	25
Практичні роботи (виконання та захист)	3	10	15
Аудиторна контрольна робота	1	11	20
Контроль знань:			
Підсумковий (семестровий) контроль знань – залік	1	24	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання контрольну роботу в одному семестрі.

Контрольна робота. Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з дисципліни «Цивільний захист». Зміст роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Цивільний захист».

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Цивільний захист - це:

- а) сфера діяльності Верховної Ради України.
- б) функція держави.
- в) пріоритет Ради національної безпеки та оборони.
- г) головне завдання МВС України.

2. Основними причинами виникнення надзвичайних ситуацій в Україні є:

- а) незадовільний стан збереження, утилізації та захоронення високотоксичних, радіоактивних та побутових відходів;
- б) погіршення матеріально-технічного забезпечення, зниження виробничої і технологічної дисципліни;
- в) низька професійна підготовка персоналу та населення до дій в екстремальних умовах;
- г) надзвичайне техногенне навантаження території;
- д) ігнорування економічних факторів, вимог, стандартів;
- е) відсутність сучасних систем управління небезпечними процесами;
- ж) всі варіанти вірні.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. «Захисні споруди цивільної оборони» ДБН -97 1997.- 60 ст.
2. «Цивільна оборона України» Підручник для студентів навчальних закладів/ Я.І. Бердій, Київ «Кондор». 2011р. 347 с .
3. Методичні вказівки «Дії населення у період надзвичайних ситуацій. Індивідуальні засоби захисту». Одеса, 2012. 38 с.

4. Методичні вказівки «Оцінка радіаційної та хімічної обстановки» Одеса, 2016. 38 с.
5. Методичні вказівки «Підвищення стійкості роботи суб'єктів господарювання від дії негативних чинників надзвичайних ситуацій» Одеса, 2017. 55 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Положення про спец. служби ЦЗ (Постанова КМУ від 8.07. 2015 р. № 469).
3. Положення про ЄДСЦЗ (Постанова КМУ від 9.01. 2014 р. № 11).
4. Порядок утворення, завдань та функцій формувань ЦЗ (Постанова КМУ від 10. 2013 р. № 787).
5. Порядок проведення евакуації (Постанова КМУ від 30.10. 2013р. № 841).
6. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях (Постанова КМУ від 26.06. 2013р. № 444).